

Vážený pán
JUDr. Ing. Tomáš Drucker
minister školstva, vedy,
výskumu a športu SR
MŠVVaŠ SR
Stromová 1
813 30 Bratislava

V Bratislave, 2.11. 2023

Vážený pán minister,

ďakujeme Vám za promptné pozvanie na úvodné pracovné stretnutie a zároveň Vám predkladáme základné očakávania a podnety Združenia základných škôl Slovenska.

ZZŠS ako profesijná organizácia zastupuje vyše 600 základných škôl, školských zariadení a základných škôl s materskými školami, predovšetkým v zriaďovateľskej pôsobnosti obcí. Veríme, že tak ako doteraz, budeme prizývaní na rokovania pri zmenách zasahujúcich do obsahu a organizácie vzdelávania, financovania, legislatívnych zmien a vôbec procesov, ktoré významne zasiahnu základné (regionálne) školstvo.

Zároveň by sme radi poukázali na nami vnímané niektoré problémové oblasti v regionálnom školstve, ktoré trápia riaditeľov škôl naprieč Slovenskom.

1. **Financovanie regionálneho školstva** – normatívne financovanie na žiaka – nerovnosť prístupu – diskriminácia veľkých škôl. Podotýkame, že súčasné nastavenie noriem nekorešponduje s požiadavkami škôl – je nedostatočné. Nejasné koeficienty, pomer osobných a prevádzkových nákladov, ako aj samotný osobný a prevádzkový normatív nezahŕňa súčasnú situáciu v školách. Kompetenčné rozdelenie základného školstva – originálne a prenesené kompetencie a problémy vznikajúce týmto rozdelením vnášajú do škôl nerovnaké postavenie pedagogických zamestnancov PK a OK – najmä v oblasti financovania. Minimálne osobné náklady v originálnych kompetenciách žiadame, ak by boli financované cez štát. Finančné prostriedky plynú školám z ministerstva školstva cez RUŠS na obce a následne na školy – v Bratislave ešte aj cez magistrát...

Financovanie edukačných publikácií – je veľmi náročné, nakoľko verejné obstarávanie sa odráža osobitne pri každej jednej publikácii – výška príspevku je každý rok rozdielna a je z 2 zdrojov. Tento školský rok dokonca iba z jedného.

Financovanie mimoškolskej činnosti – Vzdelávacie poukazy – dlhodobé podhodnotené. Aktuálna hodnota 1 vzdelávacieho poukazu je 32 €/dieťa/rok, to je 3,20 € mesačne.

2. **Stredný manažment** – školy sú organizácie (porovnateľné s veľkými, či menšími podnikmi), ktoré zamestnávajú v niektorých prípadoch aj 100 zamestnancov a riadia procesy, na ktorých sa zúčastňuje 800 žiakov, to je 1600 zákonných zástupcov. V školách neexistuje stredný manažment, ktorý by tieto procesy realizoval. Chýbajú

pomocné profesie (verejné obstarávanie, právne služby, údržbári, stavebný dozor, IK technik a ďalšie so špecifikom na regióny) V školách stredný manažment tvoria 2 zástupkyne a jedna vedúca ekonomicko-hospodárskeho úseku. Nedostatočné je aj nastavenie nepedagogického personálu.

3. Problematika **pridelovania pedagogických asistentov** a ich financovanie – jednou z možností je financovanie členov školských podporných tímov cez projekt prostredníctvom eurofondov (najmä Pomáhajúce profesie v edukácii) Projekt definitívne končí v auguste roku 2024, aké opatrenie prijme štát, aby zabezpečil zotrvanie zamestnancov, momentálne financovaných z projektu v školách? Aká bude situácia s asistentmi a školskými podpornými tímami aj vzhľadom na prijaté podporné opatrenia? Ako budeme realizovať podporné opatrenia z Katalógu podporných opatrení? Ako bude celý proces prebiehať? V školách dlhodobo nie je už teraz dostatočný počet asistentov a podporného tímu. V každej triede by mal byť asistent, alebo pomocný učiteľ. Nedostatočné je aj financovanie asistentov financovaných zo štátneho rozpočtu – školy ich dofinancovávajú z normatívnych prostriedkov.

Počet žiakov v 1. ročníku sa zákonom navýšil z 22 na 25. V návrhu toho istého školského zákona bola možnosť pridelenia do tried 1. ročníka pedagogického asistenta. No tento návrh však nebol schválený. Uvítali by sme nové rokovania k tejto zmene a nevyhnutnosti pedagogických asistentov v 1. ročníku.

4. **Akútny nedostatok pedagogických a odborných zamestnancov** v školách - chýbajú učitelia s aprobáciou 1.st., MAT, FYZ, vyučujúci jazykov, vychovávateľa. V poslednom období bádame nižšiu úroveň pripravenosti absolventov VŠ, ktorí prichádzajú napr. bez základných zručností práce s pedagogickou dokumentáciou, schopnosťou komunikácie s rodičmi, či znalosťou školskej legislatívy .
5. **Kurikulárna reforma** – ako ďalej? Informácie o novom Štátnom vzdelávacom programe, o jeho realizácii, komunikácia o stave plnenia úloh, ktoré od nás reforma očakáva sú pre nás málo zrozumiteľné. Chýba nám jasnejšia spätná väzba, pravidelné informovanie o priebehu pilotného overovania a výsledky sľúbených analýz zo zapojených škôl.
6. **Prihlasovanie na primárne, nižšie stredné i na vyššie stredné vzdelávanie** nie je možné uskutočniť elektronicky cez E-goverment, aj keď nám to zákon ukladá. Elektronické prihlasovanie na vzdelávanie v štátnych školách je možné jedine prostredníctvom komerčných firiem.
7. **Digitalizácia škôl** – školy získavajú vybavenie dig. technológiami prevažne z mimorozpočtových zdrojov, chýbajú nám finančné prostriedky na licencie, poistenie a prioritne chýba školám vysokorýchlostný internet poskytovaný štátom. Chýbajúce pripojenie riešia mnohé školy komerčne, v závislosti od možností a podmienok školy. V praxi to môže mať za následok aj značné rozdiely v možnosti prístupu k informáciám.

Odchádzajúci pán minister D. Bútorá hovoril o 10 mil. eur, ktoré má rezort poslať priamo do škôl na „vdýchnutie života hardvéru“.

Potrebovali by sme vedieť:

- V akom časovom horizonte (na tlačovej besede odznelo do 3 týždňov od 24.10.2023, v školách realizované do konca marca 2024) sa tieto finančné prostriedky dostanú do škôl, k žiakom?
- Aký kľúč prerozdelenia financií bude použitý?
- Bude potrebné o financie žiadať alebo to bude automaticky prideľovať štát?
- Aký bude tento formálny proces?
- Kedy prídu peniaze – vzhľadom k rozpočtovým pravidlám škôl.
- Kedy a kde budú uverejnené informácie k procesu financovania IKT?

Uvítali by sme priamu komunikáciu so združením aj prostredníctvom sekretariátu, aby sme mohli participovať a pomáhať pri efektívnom nákupe informačno-komunikačných technológií a kvalitných softvérov do základných škôl.

8. V súvislosti so začínajúcim **nedostatkom riadiacich pracovníkov** (riaditeľov) poukazujeme na potrebu zmeny a úpravu:
- a. v zákone o pracovnom pomere úspešného riaditeľa školy, ktorý nie je kmeňovým zamestnancom danej školy z doby určitej na dobu neurčitú ako u ostatných zamestnancov podľa Zákonníka práce;
 - b. v zákone 553/2023 § 8 ods.2 Príplatok za riadenie vedúcemu zamestnancovi určí zamestnávateľ v rámci rozpätia percentuálneho podielu z platovej tarify najvyššieho platového stupňa platovej triedy, do ktorej je zaradený, a vedúcemu pedagogickému zamestnancovi a vedúcemu odbornému zamestnancovi v rámci rozpätia percentuálneho podielu z platovej tarify platovej triedy a pracovnej triedy, do ktorej je zaradený, zvýšenej o 14 %. Rozpätie percentuálneho podielu podľa stupňa riadenia a pôsobnosti zamestnávateľa je uvedené v prílohe č. 6 tohto zákona

Vážený pán minister,

školy, ktoré naša stavovská organizácia zastupuje ponúkajú dobrú spoluprácu, priamu kvalitnú a rýchlu spätnú väzbu, podporu, pochopenie a súdržnosť. Sme pripravení na zmeny, na ktorých budeme participovať, na zmeny, ktorých chceme byť aktívnou, avšak aj kritickou súčasťou. Očakávame, že spoločnými silami vybudujeme pevné základy moderného školského systému, na ktorý budeme všetci právom hrdí.

S pozdravom,

Mgr. Eva Horníková
prezidentka ZZŠS